

Lier Historielag

www.lier-historielag.no
lier.historielag@online.no

Gammalt Nytt

2/2016

Du finner oss også på Facebook.

Lier Historielags medlemsblad

22. årgang

29. mai «smeller» det ved Gjellebekk skanse

300 års markering i Lier
1716 – 2016
Karl XII's angrep på Norge.

Vi møtes ved
Obelisk Høgdebakkene
kl 13.00

Nærmere program vil bli annonsert i lokalaviser og
på Lier kommunes og Lier Historielags nettsider.

**Parkering må skje ved Aker Solutions
(Kværner) eller Tranby Idrettspark.**

Det frarådes å ta med hunder, da det blir skutt
med kanoner og gevær.

Ved evt. regnvær bruk regntøy, ikke paraplyer!

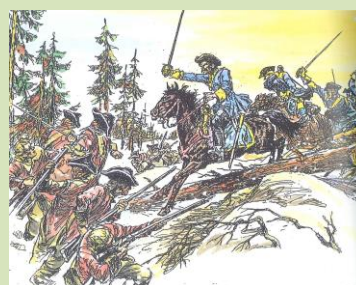
Velkommen til

Vår møte på

Frogner menighetshus

Torsdag 12. mai kl 18.30

«I Karl 12. fotspor mot Lier»
Siv Tove Andersson
fra Forsvarsmuseets venner forteller og
viser bilder.

Utlodning og servering
Inngangspenger kr 120,- inkl. servering.
Alle hjertelig velkommen!

Kveldstur 8. juni

Vi får omvisning på Temte gård og bygdesamling i Nedre Eiker

Påmelding innen 1. juni til

Hans Olaf Heslien epost hoh@peergynt.com mobil 910 02 477

Frammøte på Haugestad, Lierbyen seinest kl 17.00.

Pris kr 100,- inkl. buss, kaffe og kaker.

Slektsgranskning.

Slektoforskergruppen har sine siste møter for våren på tirsdag 26. april kl.12:00 og onsdag 27. april kl.18:00.

Vi starter igjen etter sommerpausen tirsdag 20. september kl.12:00.

Kontaktperson Tore Stustad. Tlf. 957 49 536

Dagstur til Horten 14. august

Vi starter til avtalt tid og kjører mot Horten. Her skal vi først besøke Lokalhistorisk senter som har et utrolig flott museum knyttet til nær fortid. Det kommer stadig nye utstillinger som omfatter Hortens historie og næringsliv.

Senteret holder til i kulturparken på Karljohansvern, og inneholder et museum, en lokalhistorisk arkivsamling og «kafe`Breda» I museet finner vi et skomakerverksted, smie, snekkerverksted, skolestue, landhandler, gammel sportsbutikk, systue knyttet til Helly Hansens virksomhet i Horten og mye annet.

Etterpå fortsetter vi bort til Hortens Storstue, hvor vi skal starte med en 2-retters lunsj og kaffe. Sjømilitære Samfund har en fantastisk beliggenhet på Karljohansvern omgitt av skjønn natur på alle kanter. Dette er Hortens mest spesielle hotell med en unik kombinasjon av stil, eleganse, tradisjon og moderne komfort. Etter lunsjen får vi en omvisning på ca. 30 minutter i huset.

Neste stopp er Marinemuseet, som holder til på Marinens gamle hovedbase her på Karljohansvern, som nå er erklært som et av Norges nasjonale festningsverk. Marinemuseet ble etablert i 1853 og siden 1864 har det holdt til i en av Marinens gamle magasinbygninger.

Museet er et av verdens eldste marinemuseer, og ble til takket være en skipssjef med samledilla. Kaptein CF Klinck (født 1787) er mannen som i 1853 skapte museet. Han var en veteran fra krigen mot England (1807-1814), og da Norge kom i union med Sverige, fortsatt han i norsk tjeneste. I årene fremover tjenestegjorde han som skipssjef på flere av våre orlogsskip. Gjennom alle år hadde han samlet gjenstander, dokumenter og rariteter fra sin egen tjeneste – og saker han fikk kollegaer til å ta med fra alle verdens hjørner. I august 1853 tilbød han sin samling til Marindepartementet, mot at det ble opprettet et marinemuseum og at han selv fikk bestyre dette til sin død. Vi får en guidet omvisning her og vi bør i alle fall sette av minimum to timer til besøket her.

Pris kr 920,- for medlemmer, 1.020,- for ikke-medlemmer. Prisen avhenger av hvor mange som melder seg på.

Påmelding innen

til Hans Olaf Heslien epost: hoh@peergynt.com mobil: 910 02 477

eller Ingebjørg Dahle epost ingebjd@online.no mobil: 957 34 259

Årets lang-tur går i år til

LIER HISTORIELAG TELEMARK

 team tour

E-post: teamtour@teamtour.no

Telemarkskanalen: ble risset inn i fjellet for godt over 100 år siden og da kanalen sto ferdig i 1892 ble den ute i Europa betegnet som et "åttende underverk".

500 mann hadde da jobbet i 5 år med å sprengte seg vei gjennom fjellet. Med hele 18 slusekammerer var veien banet fra Skien og inn til urnorske Dalen, en seilas på 105 km og med en høydeforskjell på 72 meter.

Kanalen ble kalt "Hurtigruten" mellom Østlandet og Vestlandet og var også den viktigste ferdselsåren mellom øvre og nedre Telemark for folk, buskap, varer og tømmer.

I dag er det turister fra nær og fjern som kommer for å oppleve denne unike vannveien. De steinmurte sluseveggene, de enorme sluseportene, åpne- og lukkemekanismen – alt er autentisk.

3 dagers tur med avreise: 02.09.16

Bli med Lier Historielag på tur til vakre Telemark og opplev noe av det midtfylket tilbyr.

Vi starter med en slusetur på Telemarkskanalen fra Ulefoss til Lunde. Deretter skal vi besøke den gamle slusemesterboligen i Vrangfoss hvor vi også kan se båtenes ferd gjennom sluseanlegget. En omvisning på Ulefoss Hovedgård blir det også tid til før vi ankommer og Quality Straand Hotell hvor vi skal bo.

Besøk på Z-museum i Treungen og Kvipt Fjellgård i Fyresdal med lunsj står på lørdagens program. Søndagen starter med et besøk på Sølvsmidjetunet og Nisseloftet før vi kjører til Uppigard - Natadal for kåseri av husverten selv med påfølgende lunsj.

Teknisk arrangør:

Team Tour AS, Øvre Eikervei 83 A, 3048 Drammen

Prisen inkluderer:

- Busstransport med moderne turistbuss fra Team Tour.
- Bompenger.
- Båttur på Telemarkskanalen fra Ulefoss til Lunde.
- Lunsj på Slusemesterkroa Vrangfoss.
- Omvisning på Ulefoss Hovedgård.
- 2 netter på Quality Straand Hotell Vrådal.
- Besøk på Z-museum i Treungen.
- Besøk og lunsj på Kvipt Fjellgård i Fyresdal.
- Omvisning i Astrid Sjøtestads sølvsmie, Vrådal.
- Besøk med lunsj og kåseri på Uppigard - Natadal.
- 2 frokoster, 3 lunsjer og 2 middager.

Tillegg: enkeltrom kr. 500,-

Pris: 4.250,- for medlemmer, 4.550,- for ikke-medlemmer

Tillegg for enerom kr 500,-

PROGRAM:

Fredag 2. september: Lierbyen - Vrådal.

- Kl 07:45 Avreise fra Bjørkesvingen.
- Kl 08:00 Avreise fra Lierbyen. Vi kjører via Hvittingfoss og Skien til Ulefoss.
- Kl 10:35 Avgang med MS Henrik Ibsen fra Ulefoss via Vrangfoss til Lunde.
- Kl 13:15 Serveres lunsj på Slusemesterens kro ved Vrangfoss.
- Kl 15:00 Omvisning på Ulefos Hovedgård. Vi får et kåseri om gårdens historie og drift før vi ser oss litt rundt på egenhånd.
- Kl 16:45 Forlater vi Ulefoss og fortsetter oppover kanalen til Kviteseid og videre frem til Quality Straand Hotell i Vrådal hvor vi skal bo.
- Kl 19:30 Serveres middag på hotellet.

Lørdag 3. september: Vrådal - Treungen - Kvipt - Vrådal.

- Frokost på hotellet.
- Kl 09:00 Avreise fra hotellet. Vi kjører sørover langs Nisservannet til Treungen og Z-museum.
- Kl 10:00 Besøk på Z-museum i Treungen.
- Kl 11:15 Forlater vi Z-museum og kjører via Fyresdal videre til Kvipt Fjellgård i Birtedalen.
- Kl 13:00 Ankomst Kvipt Fjellgård med lunsj og omvisning.
- Kl 15:30 Forlater vi Kvipt og kjører tilbake til Fyresdal hvor vi stopper litt ved Fyredal Museum og Folkestadbyen hvor vi ser oss om på egenhånd.
- Kl 18:00 Ankomst Straand Hotell.
- Kl 19:30 Serveres middag på hotellet.

Søndag 4. september: Vrådal - Lierbyen.

- Frokost på hotellet.
- Kl 11:00 Åpner Astrid Søftestads Sølvsmie og Nisseloftet som er rett ved hotellet..
- Kl 12:00 Forlater vi hotellet og kjører via Seljord og Nutheim til Uppigard - Natadal.
- Kl 13:00 Kåseri og lunsj på Uppigard - Natadal ved verten selv Dag Aanderaa.
- Kl 15:30 Forlater vi Uppigard - Natadal og kjører mot Notodden med en liten stopp ved Heddal Stavkirke før vi fortsetter hjemover til Lier.
- Kl 18:15 Ankomst Lierbyen.

«Vi kan love dere
en fantastisk
opplevelse»

- Team Tour

«Deres sikkerhet og
komfort er høyeste
prioritet hos oss»

- Team Tour

Påmelding innen 10. juli til

Ingebjørg Dahle epost: ingebjd@online.no eller mobil 957 34 259

Referat fra årsmøte 18.02.2016. Nr. 46 i rekken.

Antall stemmeberettigede:
54

Innkalling godkjent.

1.

Valg av:

a.

Referent:

Sekretær Tore Larsen

b.

To til å underskrive protokollen:

Eldbjørg Kilen, Berit Foss

2.

Årsberetning

Godkjent.

3.

Revidert regnskap og budsjett

Godkjent.

4.

Fastsettelse av kontingent

Forslag fra styret:

Økning av kontingent til kr. 300.- for enkelt medlem og kr. 350.- for familie medlemskap.

Godkjent.

5.

Valg

Leder for 1 år

Thor Sørli

Styremedlemmer for 2 år:

Anne Solman

Hans Olaf Heslien

Varamedlemmer:

Aasmund Lyhus 1 år

Arne Chr. Karlsen 1 år

Ingebjørg Dahle 1 år

Etter valget er styret sammensatt slik:

Leder: Thor Sørli

Styremedlemmer: Tore R. Larsen, Knut Enger, Hans Olaf Heslien, Anne Sollman.

Varamedlemmer: Aasmund Lyhus, Arne Chr. Karlsen, Ingebjørg Dahle.

Revisor:

Arnulf Torgersen 2 år

Stiftelsen Lier Bygdetun:

Helge Nybakken 2 år

Varamedlemmer:

Truls Hallingstad 2 år

Årbokredaktør:

John Willy Jacobsen 1 år

Sørum Samlinger:

Styremedlem:

Thor Sørli 2 år

Varamedlem:

Kjell O. Bråthen 2 år

Valgkomite velges av styret:

Medlem:

Odd Grøstad 3 år

Martin Solberg 2 år

Ragnar Hornstuen 1 år

Varamedlem:

Britt Fjeld 1 år

6.

Innkommne forslag

Styret foreslo endring av medlemskontingent til kr. 300.- for enkelt medlemmer og kr. 350.- for familiemedlemmer.

t.v.:Knut Olaf Kals fortalte om arbeidet med restaurering av Haugstua, Thorleif Haugs barndomshjem.

t.h.: Osmund Gilje takkes for 13 års innsats i historielagets styre.

Det nye styret:

Leder: Thor Sørli	976 00 526
Nestleder: Knut Enger	934 40 640
Sekretær: Tore R. Larsen	906 52 448
Kasserer: Anne Sollman	918 34 587
Styremedl. Hans Olaf Heslien	910 01 477

thor.sorli@hotmail.com
kn-enger@online.no
tore.r.larsen@lifi.no
sollman@online.no
hoh@peergynt.com

Varamedlemmer.

Aasmund Lyhus	32 84 53 35
Arne Chr. Karlsen	908 83 102
Ingebjørg Dahle	957 34 259

aasmund.lyhus@lier-bygdetun.no
ack@lierbussen.no
ingebjd@online.no

"I Karl XIs fotspor"

Tekst: John Willy Jacobsen

Lørdag 16. april hadde Lier Historielag besøk av 55 medlemmer fra Asker og Bærum Historielag. Turen var lagt til Lier som ledd i lagets historiske temadag – "I Karl XIs fotspor".

Turen startet med et foredrag på Bærums verk. Videre til Ravensborg i Asker hvor svenskene hadde forlegning i 1716. Der kunne Siv Tove Andersson fortelle historier fra området i de dramatiske ukene i mars og april dette året. Turen gikk deretter til Lier Bygdetun der deltakerne fikk

servert lunsj i Heg Gjestgiveri, laget og servert av Anne Marie Heggemsnes, Lilly Svenne, Frøydis Landsverk og Berit Furøy.

Under måltidet orienterte Aasmund Lyhus om gjestgiveriets historie, før dagen ble avsluttet på Gjellebekk skanse med John Willy Jacobsen som omviser og forteller.

Gjestene var veldig fornøyde med oppholdet i Lier. Og som lederen, Ole Disen, uttalte: vi kommer gjerne igjen!

Dugnad

Tekst: Ingebjørg Dahle

19. april i fint vårvær ble veggene på låven på Kjellstad revet for å skaffe kledning til Landhandleriet på Bygdetunet.

Fra Lier Historielags arkiv og bibliotek

Under denne overskriften vil vi trekke fram noen små glimt fra den mangfoldighet av historiske skildringer som vi kan finne i bøker og arkivstoff.

Et gammelt avisutklipp fra en av Drammensavisene. Er det noen som har kjennskap til hvilken avis det kan ha stått i?

Nødlanding i Lier 1933

En sommerdag i 1933 kom et lite enmotors fly seilende inn over Syllingdalen. Det gjorde noen runder over Holsfjorden, og siden landet det på et jorde ovenfor Skjæret gård.

Et fly var mest en sjeldenhet i de dager, og en del folk kom til for å se hvorledes det var gått med flygeren. Heldigvis hadde han greid seg bra. Han var dansk og hadde vært med på en flyøvelse fra Danmark til Norge, og skulle ha landet på Gardermoen. På grunn av bensinmangel måtte han gå ned i Sylling i Lier.

Gardermoen flystasjon ble varslet, og selv fikk han overnatte hos familien på midtre Enger gård. Neste dag skaffet rutebileier Kristoffer Karlsen ham bensin, og flyet startet.

Det fikk fart nedover de lange jordene nedover mot Holsfjorden, fikk høyde og forsvant i det blå.

Det hadde tidligere vært en nødlanding på Holsfjorden i Sylling. Det var rundt 1925 at et sjøfly måtte gå ned. Ved spaken satt den kvinnelige flyger Giske Jacobsen.

Gamle ord og uttrykk fra Lier (hentet fra boka *Lier i alvor og skjemt*, Øystein Røed):

BOHAVE – innbo, løsøre.

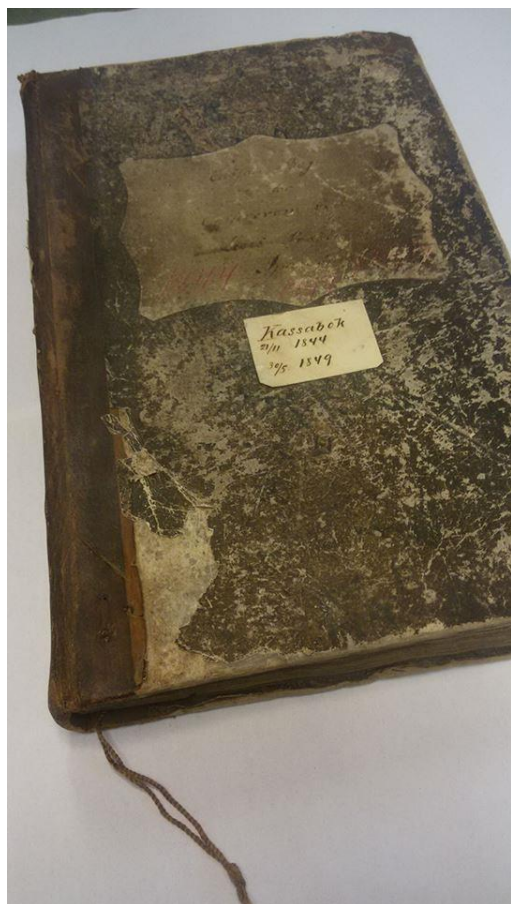
BOMAGIGG – slags kjøredning, vogn.

BRØDNID – det å misunne en annen (særlig en fagfelle) hans inntekter; det å søke å hindre den annen i hans arbeid for livsopphold (NR).

DRAGSMÅL – dragsmonn, liten «ledelse» i vekst. – Nå tror jeg jammen han Per har dragsmål på broren sin

GESSEVASSIG – veldig, vidløftig, viderverdig

HYVLE – skynde seg, legge på sprang

Lier Sparebanks første kassabok

Dette klenodiet har Lier Historielag fått til forvaltning fra DNB. Protokollen forteller oss at det var stor trafikk på åpningsdagen 21. november 1844. De to første kundene var Erik Olsen Øde-Øksne og Nils H. Grøstad. Mange kjente slektsnavn fra gårdsbrukene i Lier finnes blant kundene. Kontoret ble åpnet på gården Søndre Renskaug med lensmann Lars Johnsen Alme som kasserer og regnskapsfører.

Det økonomiske fundamentet til bankens drift ble løst ved salg av 300 tønner bygg og 500 tønner havre fra Bygdemagasinet kornbeholdning. 1000 spesidaler fra salget dannet bankens grunnfond.

Hva skjer?

12. mai	Vår møte
29. mai	300-års markering på Gjellebekk skanse
8. juni	Kveldstur til Temte gård
5. juni	Åpning av sommerens utstilling
14. august	Dagstur til Horten
2.-4.sept.	Tur til Telemark
25. sept	Eplefestival
4. nov.	Dugnadsfest
17. nov.	Høstmøte
4. des.	Glædelig jul

Angrepet mot Gjellebekk skanse markeres

I år er det 300 år siden Karl XII forsøkte å erobre Norge. I det mislykkede felttoget hans spilte den sterke Gjellebekk skanse en avgjørende rolle for utfallet av krigføringen. Dette markerer vi gjennom tre arrangementer: ved skansen, som tema ved årets sommerutstilling på Lier Bygdetun og en ny markering på Lier Bygdetun på sensommeren:

Søndag 29. mai kl. 13-16

Se 1. side. Medlemmer fra Gardens veterankorps, en militærhistorisk gruppe, teatergruppen "Blott til lyst", medlemmer fra Lier Historielag og andre.

Planleggingen har funnet sted helt siden i fjor høst med en arbeidsgruppe som består av representanter fra Lier Historielag, Lier Bygdetun, Lier Rotary Klubb, teatergruppen og Lier kommune - kultur og fritid.

Søndag 5. juni kl. 12

Lier Bygdetun åpnes for sesongen der ukene framover vil by på ulike arrangementer. Hovedattraksjonen denne dagen er åpningen av årets utstilling med tema Gjellebekk skanse.

Søndag 28. august

Her planlegger vi en ny markering av hendelsene ved Gjellebekk skanse. Detaljene i arrangementet er ikke klarlagt på dette tidspunktet.

B

Returadresse: Lier Historielag, Postboks 148, 3401 Lier

Lierskogen i gamledager

10. april var historielaget invitert til Lierskogen kulturkirke. Tema skulle være Lierskogens historie.

John Willy Jacobsen fortalte innlevende og engasjert og viste bilder til en fullsatt kirke.

Vi i historielaget ble imponert over gjestelisten i kulturkirka over tidligere artister og foredragsholdere. Historielaget føler oss beæret over å komme på samme liste.

Gamle Drammensbanen Spikkestad – Brakerøya.

Mandag 07.03.2016 var Knut A. Andersen og Thor Sørli invitert til Civitan Club, Horten, for å fortelle om og vise bilder fra den nedlagte jernbanestrekningen. Et svært hyggelig møte med vår gamle jernbane historie.

Lier Historielag

Lier Historielag

STØTT OSS MED DIN GRASROTANDEL!

Bli Grasrotgiver i dag! Du kan bli grasrotgiver i alle Norsk Tippings kanaler eller ved å sende SMS «Grasrotandelen 980865819» til 2020

GRASROT
ANDELEN
NORSK TIPPING

«Gammalt Nytt» er medlemsbladet til Lier Historielag, et av Liers største og mest aktive lag. Redaksjonskomite: Thor Sørli, Tore R. Larsen, Hans Olaf Heslien og Ingebjørg Dahle.

Ønsker du mer informasjon om laget, kan du besøke Lier Bygdetun eller ringe 32 84 69 25 mandag, onsdag eller torsdag mellom kl 10 og 14.